

Ministry of Education and Science of Ukraine
State Scientific Institution “Institute of Educational Content Modernization”
Alfred Nobel University, Dnipro (Ukraine)
Varna University of Management (Bulgaria)
European Humanities University, Vilnius (Lithuania)
Ludwigshafen University of Business and Society (Germany)
University of Montenegro, Maritime Faculty, Kotor (Montenegro)
The Cyprus Institute of Marketing (Cyprus)
University of Rijeka, Faculty of Economics and Business (Croatia)

PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL RESEARCH CONFERENCE

EU Strategies for Competitiveness, Growth and Prosperity: Strategic Management of Competitiveness in the Context of European Integration Processes

March 19, 2025
Dnipro, Ukraine

Міністерство освіти і науки України
 ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
 Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро (Україна)
 Варненський університет менеджменту (Болгарія)
 Європейський Гуманітарний Університет, м. Вільнюс (Литва)
 Університет прикладних наук
 Людвігсхафену на Рейні (Німеччина)
 Морський факультет Університету Чорногорії, Котор, (Чорногорія)
 Кіпрський інститут маркетингу (Кіпр)
 Університет Рієки, факультет економіки та бізнесу (Хорватія)

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

*Стратегії ЄС щодо конкурентоспроможності,
 зростання та добробуту: Стратегічне
 управління конкурентоспроможністю в
 контексті євроінтеграційних процесів*

19 березня 2025 року
 м. Дніпро

UDC 658.5. 009.12 (4)

The conference was held within the framework of the Erasmus+ Jean Monnet Module project “EU strategies for competitiveness, growth, and prosperity” for study programmes in Alfred Nobel University” No. 101085347 — EUSTRAT — ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH¹

EU Strategies for Competitiveness, Growth and Prosperity: Strategic Management of Competitiveness in the Context of European Integration Processes. Proceedings of the International Research Conference, Dnipro, March 19, 2025. [Online Edition]. Dnipro: Alfred Nobel University, 2025. 282 p.

ISBN 978-966-434-601-3

The proceedings include materials from the International Research Conference “EU Strategies for Competitiveness, Growth and Prosperity: Strategic Management of Competitiveness in the Context of European Integration Processes”, held within the framework of the Erasmus+ Jean Monnet Module project “EU Strategies for Competitiveness, Growth and Prosperity for Study Programmes in Alfred Nobel University.”

The submitted contributions explore strategies for enhancing the competitiveness of the economies of the EU member states and Ukraine in the context of European integration, methods for managing enterprise competitiveness in domestic and international markets, as well as the application of modern marketing tools and enterprise management approaches based on strategic planning and the digitalization of society.

The materials are published in the author's version.

ISBN 978-966-434-601-3

© Alfred Nobel University, 2025

¹ “Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.”

«Фінансується Європейським Союзом. Проте висловлені погляди та думки належать лише автору(ам) і не обов’язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури. Ані Європейський Союз, ані грантодавець не можуть нести за них відповідальність».

УДК 658.5. 009.12 (4)

Конференцію проведено в межах реалізації грантового проєкту програми Erasmus+ наряду Жан Моне «Стратегії ЄС щодо конкурентоспроможності, зростання і добробуту: викладання на освітніх програмах в Університеті імені Альфреда Нобеля» № 101085347 — Eustrat — Erasmus-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH ²

Стратегії ЄС щодо конкурентоспроможності, зростання і добробуту: Стратегічне управління конкурентоспроможністю в контексті євроінтеграційних процесів. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Дніпро, 19 березня 2025 р. [Електронне видання]. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2025. 282 с.

ISBN 978-966-434-601-3

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегії ЄС щодо конкурентоспроможності, зростання і добробуту: Стратегічне управління конкурентоспроможністю в контексті євроінтеграційних процесів», проведеної згідно з проєктом Еразмус+ Модуль Жан Моне «Стратегії Європейського Союзу щодо конкурентоспроможності, зростання і добробуту: викладання на освітніх програмах в Університеті імені Альфреда Нобеля».

У поданих матеріалах розглядаються стратегії підвищення конкурентоспроможності економік країн ЄС та України в умовах євроінтеграції, методи управління конкурентоспроможністю підприємств на вітчизняних та зарубіжних ринках, із застосуванням сучасних маркетингових інструментів та підходів до управління підприємствами на засадах стратегічного планування і цифровізації суспільства.

Матеріали опубліковано в авторській редакції.

ISBN 978-966-434-601-3

© Університет імені Альфреда Нобеля, 2025

² “Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.”

«Фінансується Європейським Союзом. Проте висловлені погляди та думки належать лише автору(ам) і не обов’язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури. Ані Європейський Союз, ані грантодавець не можуть нести за них відповідальність».

ORGANIZING COMMITTEE

Head of the Organizing Committee:

Iryna Taranenko, Doctor of Economics, Professor, Professor at the Department of International Marketing, Alfred Nobel University, Academic Coordinator of the EUSTRAT project, Dnipro, Ukraine.

Deputy Head of the Organizing Committee:

Anastasiia Mostova, Doctor of Economics, Associate Professor at Varna University of Management, Course Coordinator of the EUSTRAT project, Varna, Bulgaria.

Members of the Organizing Committee:

Hanna Shcholokova, PhD in Political Science, Associate Professor at the Department of International Tourism and Hotel and Restaurant Business, University of Customs and Finance, Course Coordinator of the EUSTRAT project, Dnipro, Ukraine.

Hanna Zhykhareva-Tolstik, Stedelijk College Eindhoven, Eindhoven, The Netherlands, Strategic planning manager/communications advisor, Meet Maastricht, Maastricht, The Netherlands, Professional development coach, Vermaat groep, The Netherlands, Founder/marketing director, Faberge Marketing Partner marketing agency, Dnipro, Ukraine.

Jasmina Dlačić, PhD, Associate Professor, Faculty of Economics and Business, University of Rijeka, Croatia.

Olha Zinchenko, Doctor of Economics, Professor, Professor at the Department of Marketing and International Management, Oles Honchar Dnipro National University, Dnipro, Ukraine.

Jekaterina Kartašova, Dr., Middlesex University, London, UK, Vilnius University, Vilnius, Lithuania.

Maksym Korneiev, Doctor of Economics, Professor, Dean of the Faculty of Innovative Technologies, University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine.

Liliana Tymchenko, PhD, Associate Professor, European Humanities University, Vilnius, Lithuania

Yuliia Popova, PhD in Economics, Associate Professor at the Department of Business Logistics and Transport Technologies, State University of Infrastructure and Technologies, Kyiv, Ukraine.

Viktoriia Sokolova, Vice-Rector for Research and International Cooperation, Alfred Nobel University, Dnipro, Ukraine.

Todor Radev, President, Varna University of Management, Varna, Bulgaria.

Veselin Draskovic, PhD, Professor, Maritime Faculty, University of Montenegro, Kotor, Montenegro.

Svitlana Fedulova, Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Global Economy, Alfred Nobel University, Dnipro, Ukraine.

Yangos Hadjiyannis, LL.B., LL.M., CEO of The Cyprus Institute of Marketing (Nicosia, Cyprus), a member of the Board of Directors of CIPA (Invest Cyprus).

ОРГКОМІТЕТ

Голова Оргкомітету:

Тараненко І.В., доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародного маркетингу Університету імені Альфреда Нобеля, академічний координатор проєкту EUSTRAT, м. Дніпро, Україна.

Заступник голови оргкомітету:

Мостова А.Д., доктор економічних наук, доцент Варненського університету менеджменту, координатор курсу проєкту EUSTRAT, м. Варна, Болгарія.

Члени оргкомітету:

Щолокова Г.В., кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного туризму та готельно-ресторанного бізнесу Університету митної справи та фінансів, координатор курсу проєкту EUSTRAT, м. Дніпро, Україна.

Hanna Zhykhareva-Tolstik, Stedelijk College Eindhoven, Eindhoven, The Netherlands, Strategic planning manager/communications advisor, Meet Maastricht, Maastricht, The Netherlands, Professional development coach, Vermaat groep, The Netherlands, Founder/marketing director, Faberge Marketing Partner marketing agency, Dnipro, Ukraine.

Jasmina Dlačić, PhD, Associate Professor, Faculty of Economics and Business, University of Rijeka (Croatia).

Зінченко О.А., доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу та міжнародного менеджменту, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, м. Дніпро, Україна.

Jekaterina Kartašova, Dr., Middlesex University, London, UK, Vilnius University, Vilnius, Lithuania.

Корнєєв М.В., доктор економічних наук, професор, декан факультету інноваційних технологій, Університет митної справи та фінансів, м. Дніпро, Україна.

Liliana Tymchenko, PhD, Associated Professor, European Humanities University, Vilnius, Lithuania.

Попова Ю.М., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій, Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ, Україна.

Соколова В.В., проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності, Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро, Україна.

Todor Radev, Varna University of Management (Varna, Bulgaria), President.

Veselin Draskovic, PhD, Prof. University of Montenegro, Maritime Faculty, Kotor, Montenegro.

Федулова С.О., доктор економічних наук, професор, зав. кафедри глобальної економіки, Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро, Україна.

Yangos Hadjiyannis, LL.B., LL.M., CEO of The Cyprus Institute of Marketing (Nicosia, Cyprus), a member of the Board of Directors of CIPA (Invest Cyprus).

CONTENT

INTRODUCTION	15
ВСТУП	16
1. THE EU DEVELOPMENT STRATEGIES AT THE PRESENT STAGE AND UKRAINE EUROPEAN INTEGRATION PATH	17
1. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ЄС НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ КУРС УКРАЇНИ	17
Ananchenko M.O. PROBLEMS OF PUBLIC MANAGEMENT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF REGIONS	17
Arsovski N. EU ENLARGEMENT AND SECURITY DIPLOMACY: ASSESSING THE STRATEGIC IMPLICATIONS OF INTEGRATING UKRAINE AND THE WESTERN BALKANS	18
Біла А.В. МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ: ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ МОНІТОРИНГУ ТА КОНТРОЛЮ ЗА ДЕРЖАВАМИ-ЧЛЕНАМИ	19
Бондаренко О.О. ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄС ПІД ЧАС ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	21
Булатова О.В. ПРОТИДІЯ НЕЗАКОННИМ ФІНАНСОВИМ ПОТОКАМ: ІНІЦІАТИВИ ЄС	22
Верховцева І.Г. КІБЕРДИПЛОМАТІЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЇЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО КУРСУ: ПРОТИДІЯ РОСІЙСЬКІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ АГРЕСІЇ 2014-2025 РОКІВ	24
Грачевська Т.О. ДИПЛОМАТИЧНА СЛУЖБА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ОСОБЛИВОСТІ ІНСТИТУАЛІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ	28
Джерелюк Ю.О., Шостак Я.О. ПЕРСПЕКТИВНІ МАРКЕТИНГОВІ ІНСТРУМЕНТИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	29
Джура Н.М. ІННОВАЦІЙНА ПРИРОДООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	31
Дзяд О.В. СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ ВНУТРІШНІМ РИНКОМ ЄС	32
Диха М.В., Диха В.В. РОЗВИТОК ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ЕВОЛЮЦІЙНО-ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ ТА ВИКЛИКИ ПІД ПРИЗМОЮ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	34
Ежесв М.Ф. МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ ТА СУСПІЛЬСТВА	36
Зінченко О.А. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ КУРС НА ШЛЯХУ ЗЕЛЕНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ	37
Калінкін А.О. КЛЮЧОВІ ЗАВДАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	39
Kalchenko I.O. ANALYSIS OF REGIONAL DEVELOPMENT THEORIES	40
Карпенко Н.В., Ямбих Є.С. РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ПІДТРИМЦІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ	41
Клиновий Д.В., Петровська І.О. ЄВРОПЕЙСЬКІ ДЕТЕРМІНАНТИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ СТАЛОГО ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ	42

Kudria Y. THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF REGIONAL INDUSTRY: FROM IMPERATIVES AND MECHANISM TO METHODS	50
Kudria Y. INCREASING THE COMPETITIVENESS OF REGIONAL INDUSTRY ON THE BASIS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT: FROM IMPERATIVES AND MECHANISM TO METHODS	53
Ленський М.І. МЕХАНІЗМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ	57
Ліннік Ю.В. БРЕКЗИТ: ВИКЛИКИ ТА НАСЛІДКИ ДЛЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ	59
Лукияник Р.В. ПАРТНЕРСТВО З ЄС ЯК ДЖЕРЕЛО ФІНАНСУВАННЯ БЛАГОДІЙНИХ ФОНДІВ УКРАЇНИ	61
Макаренков О.Л. КОМУНІКАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ У ПЕРЕТВОРЕННЯХ ЗАКОНОДАВСТВА ДЛЯ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄС	62
Myronenko A. USE OF THE EXPERIENCE OF THE EUROPEAN UNION IN PUBLIC ADMINISTRATION IN THE REGIONS OF UKRAINE	64
Olikhnenko M. PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP IN THE TRANSPORT SECTOR: EUROPEAN EXPERIENCE AND PROSPECTS FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT	65
Пляскіна А.І. СИНЕРГЕТИЧНА КОНЦЕПЦІЯ УПРАВЛІННЯ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ	66
Saloid H.S. ECOLOGICAL TRANSFORMATION OF UKRAINE'S ECONOMY: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION	67
Стороженко Л.Г. ВІД БЮРОКРАТІЇ ДО НЕТОКРАТІЇ: ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЦИФРОВИЙ ПРОСТІР	68
Федулова С.О. ГЕОПОЛІТИЧНА РЕЦЕСІЯ ЯК НАСЛІДОК ЧИСЛЕННИХ СТРУКТУРНИХ ЗРУШЕНЬ В СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ	70
Харченко Т.М. ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ І ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ В РЕФОРМУВАННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	70
Шевчук В.О., Пасічник В.А. ДОСВІД ПОЛЬЩІ ДЛЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	72
2. STRATEGIC MECHANISMS FOR MANAGING COMPETITIVENESS AT THE MICRO AND MACRO LEVELS, CONSIDERING THE EU EXPERIENCE, IN THE CONTEXT OF POST-WAR RECOVERY	74
2. СТРАТЕГІЧНІ МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ НА МІКРО- ТА МАКРОРІВНЯХ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ ЄС, В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	74
Баштанник О.В. COMPETITIVENESS OF THE STATE: THE PROBLEM OF CORRELATION INSTITUTIONAL CAPACITY AND ECONOMIC SECURITY	74
Бенчук С.О. ЕКОЛОГІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА УСПІШНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИРОБНИКІВ ЦЕМЕНТУ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	75
Білоткач І.А. КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОРГАНІЧНОГО АГРОБІЗНЕСУ ЯК ЧИННИК ЙОГО МАРКЕТИНГОВОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	76
Бондар Ю.А. МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ НА РІВНІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ДЕРЖАВИ: ДОСВІД ЄС	78
Будякова О.Ю., Суддя Ю.М. КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В КОНТЕКСТІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙ	79

Vaskov M., Chebanova I. MODERN METHODS FOR BOOSTING THE COMPANY COMPETITIVENESS	81
Войтов С.Г., Богородицька Г.Є., Жир С.І. МИТНА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	83
Войченко Т.О., Радченко О.А. БАГАТОФАКТОРНА ОЦІНКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗОВНІШНІХ РИНКАХ: ВІД ПРОДУКТИВНОСТІ ДО ІМІДЖУ КРАЇНИ	84
Горбатюк О.В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СІМЕЙНОГО ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ ЄС	86
Гордієнко В.В., Бардакова В.І. МЕТОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЄКТАМИ В БУДІВНИЦТВІ	87
Гринчук Т.П., Мечник В.В. УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	89
Гринько Т.В., Зінченко О.А. ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ	92
Демченко Ф.Г. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ПІЦИ ЯК СЕГМЕНТУ СВІТОВОЇ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	93
Derevyanko S.P. РОЗВИТОК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ ОРГАНІЗАЦІЙ ЗАСОБОМ ОНЛАЙН-ТРЕНІНГУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ	94
Dudnyk Y., Overko V. INNOVATIVE INVESTMENT MANAGEMENT IN THE TRANSPORT SECTOR: STRATEGIC MECHANISMS AND APPROACHES	95
Zhyliakov S.V. THEORETICAL KNOWLEDGE AND PRACTICAL EXPERIENCE OF A PERSON AS A SOURCE OF ADDED VALUE TO THE COMPETITIVENESS OF ENTERPRISES IN POST-WAR UKRAINE	97
Жолонко Т.В. РОЗВИТОК ІТ СФЕРИ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ ТА ГЛОБАЛЬНИХ РИЗИКІВ	99
Західний Р.В. СВІТОВІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ РИНКУ НЕРУХОМОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ	100
Кальниш Ю.Г. КОНКУРЕНТНІ СТРАТЕГІЇ У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ (НА ДОСВІДІ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЗАХІДНОЇ НІМЕЧЧИНИ)	102
Карпенко О.О. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ У ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ ЄС	104
Kharchuk O., Martynenko V. BUSINESS PLAN: ESSENCE, FUNCTIONS AND IMPORTANCE FOR BUSINESS ACTIVITY	106
Kharchuk O., Lis S. THE IMPACT OF GLOBALIZATION ON THE MANAGEMENT OF THE COMPANY'S FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY	107
Kharchuk O., Korchovyi V. OPTIMISATION OF COST MANAGEMENT IN RAILWAY TRANSPORT: MODERN APPROACHES AND DIGITALISATION	108
Kharchuk O., Kolotvin R. DIGITAL TRANSFORMATION OF LOGISTICS IN UKRAINE: PROSPECTS AND BARRIERS	109
Kharchuk O., Kohut S. MARKETING AS A KEY FACTOR IN THE COMPETITIVENESS OF AN ENTERPRISE	110
Koba V., Malytskyi P. INNOVATIVE STRATEGIES OF THE TRANSPORT COMPANY: ADAPTATION, RESOURCES AND COMPETITIVENESS IN A DYNAMIC ENVIRONMENT	112
Koba V., Zayachuk R. REFORMING UKRAINE'S TRANSPORT INFRASTRUCTURE IN THE CONTEXT OF WAR AND POST-WAR RECONSTRUCTION	114

Кобиляцька Г.С. ЯКІСНА ВИЩА ОСВІТА – УМОВА ЧЛЕНСТВА УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ	116
Ковальчук В.В., Безсмертний В.В. ЗАДАЧІ І ВИКЛИКИ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ В СКЛАДНИХ УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	121
Котченко М.В. ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОСТІ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ	123
Кравченко О.О. СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ КОМПАНІЙ У ЄС	126
Kuchugurna E., Chebanoba I. UNDERSTANDING THE ENTERPRISE COMPETITIVENESS AND COMPETITIVE ADVANTAGE	127
Лисюк Т.В. ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ ВОЛИНІ: СТРАТЕГІЧНІ ІМПЕРАТИВИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	129
Лепетан І.М., Романенко С.В. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	131
Макаренко В.С. СУЧАСНІ МАРКЕТИНГОВІ ІНСТРУМЕНТИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	133
Марченко Ю.Ю. РОЗРОБКА УКРАЇНСЬКОГО НАБОРУ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ХАРЧУВАННЯ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН	134
Мірошник М.В., Малорід В.О. ЕВОЛЮЦІЯ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	136
Мірошниченко І.С. СТРАТЕГІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	137
Мороз Н.С., Яременко С.С. РОЗРОБКА ГНУЧКОЇ СТРАТЕГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ	138
Mostova A., Taranenko I., Shcholokova H. INTERNATIONALIZATION OF HIGHER EDUCATION AS A PATH TO EU INTEGRATION	139
Назаренко П.М. ФОРМУВАННЯ СПРИЯТЛИВОГО БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	141
Науменко В.С. СУЧАСНІ МАРКЕТИНГОВІ ІНСТРУМЕНТИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ НА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ РИНКУ	143
Нестеренко Т.С. ГАРВАРДСЬКА МОДЕЛЬ ВЕДЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ: ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ	144
Носова Н.І. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ОВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ РИНКУ: МОЖЛИВОСТІ І ПЕРСПЕКТИВИ	144
Omelianova N., Chebanoba I. WHY STUDY THE EXTERNAL ENVIRONMENT OF THE COMPANY WHEN ASSESSING COMPETITIVENESS	146
Orlova L. ENTREPRENEURSHIP IN UKRAINE DURING CRISES: BARRIERS, DRIVERS, AND STRATEGIES FOR RESILIENCE	147
Ovcharyk S.V. TRANSFORMATION OF THE COMPANY'S CORPORATE CULTURE DURING THE FULL-SCALE INVASION OF UKRAINE AND EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES	149

Для успішного розвитку підприємствам необхідно:

- інвестувати у навчання персоналу;
- впроваджувати нові бізнес-моделі;
- залучати додаткові інвестиції для впровадження технологічних інновацій;
- забезпечувати гнучкість та швидкість реагування на зміни ринку [2].

Туристичні підприємства Волинської області активно впроваджують інновації, що дозволяє їм зберігати та підвищувати конкурентоспроможність, адаптуватися до нових ринкових умов та покращувати якість послуг. Використання технологічних інновацій, цифрового маркетингу, CRM систем, соціальних та інклюзивних ініціатив відкриває нові можливості для розвитку туризму в регіоні та сприяє загальному економічному зростанню.

У період післявоєнного відновлення туристичний сектор Волині має зосередитися на відновленні інфраструктури, просуванні інноваційних практик та використанні цифрового розвитку для створення сталої та сучасної галузі.

Список використаних джерел

1. Зарубіна, А., Онойко, Ю., Щербатюк, Н. Сучасні тенденції розвитку внутрішнього туризму. *Економіка та суспільство*. 2023. № 48. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-32>
2. Лисюк Т.В., Ройко Л.Л., Горяєва А.І. Інноваційні інформаційні процеси у розвитку туристичного сектору України. *Економіка та суспільство*. 2024. No 59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3435>
3. Лисюк Т.В., Ройко Л.Л., Білецький Ю.В. Цифрові інноваційні технології у сфері туризму України. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2554>

**І.М. Лепетан, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та маркетингу
С.В. Романенко, кандидат економічних наук,
викладач кафедри менеджменту та маркетингу**

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова, м. Вінниця, Україна

СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Ефективний розвиток кадрового потенціалу в закладах охорони здоров'я є ключовим фактором забезпечення доступності та якості медичних послуг. В умовах реформування системи охорони здоров'я, демографічних змін, глобальних викликів, таких як пандемії та міграція медичних кадрів, особливого значення набувають стратегії підготовки, мотивації та утримання фахівців.

Недостатня кількість кваліфікованих медичних працівників, їх нерівномірний розподіл за регіонами, професійне вигорання та низький рівень заробітної плати створюють серйозні ризики для ефективного функціонування закладів охорони здоров'я. Крім того, цифровізація медицини, розвиток телемедицини та впровадження сучасних управлінських підходів потребують безперервного навчання та підвищення кваліфікації персоналу.

Отже, розробка та впровадження ефективних стратегій розвитку кадрового потенціалу є необхідною умовою для стабільного функціонування та підвищення конкурентоспроможності закладів охорони здоров'я в сучасних умовах.

Метою дослідження є аналіз та розробка ефективних стратегій розвитку кадрового потенціалу в закладах охорони здоров'я з урахуванням сучасних викликів та тенденцій у сфері медицини. Дослідження спрямоване на визначення основних проблем кадрового забезпечення, оцінку впливу мотиваційних механізмів, професійного розвитку та організаційної культури на якість надання медичних послуг, а також розробку рекомендацій щодо підвищення ефективності управління персоналом у медичних установах.

Система охорони здоров'я значною мірою залежить від рівня кваліфікації та професійної компетентності медичних працівників. Ефективне управління кадровим потенціалом є ключовим фактором забезпечення якісної та доступної медичної допомоги. У сучасних умовах реформування галузі охорони здоров'я виникає необхідність розробки стратегій, що сприятимуть розвитку персоналу, підвищенню їх мотивації та вдосконаленню професійних навичок.

Управління персоналом у закладах охорони здоров'я (ЗОЗ) має свої особливості, зумовлені специфікою медичної діяльності, необхідністю забезпечення високоякісного обслуговування пацієнтів, високим рівнем відповідальності працівників та регулюванням галузі законодавчими нормами.

Заклади охорони здоров'я мають специфічний кадровий склад, що включає лікарів різних спеціалізацій, медичних сестер, санітарів, фармацевтів, адміністративний персонал та технічний персонал.

Особливістю кадрового складу є висока кваліфікація працівників, адже медична діяльність потребує спеціалізованих знань і навичок. Крім того, медичний персонал часто працює в умовах підвищеного навантаження, що може спричиняти емоційне вигорання. Дефіцит кадрів у певних медичних спеціальностях ускладнює процес укомплектування штату, особливо у віддалених регіонах.

Медична сфера регулюється низкою законодавчих актів та нормативних документів, що визначають права та обов'язки працівників, їхню професійну діяльність, а також умови праці.

Основні вимоги до управління персоналом у ЗОЗ включають:

– Дотримання трудового законодавства – регулювання робочого часу, оплати праці, умов відпусток та лікарняних.

– Обов’язкову сертифікацію та ліцензування – всі медичні працівники повинні мати відповідні документи, що підтверджують їхню кваліфікацію.

– Дотримання етичних норм – професійна діяльність медичного персоналу регулюється нормами медичної етики та деонтології.

Управління персоналом у закладах охорони здоров’я передбачає розробку ефективних методів мотивації. Основними аспектами мотивації є матеріальне (конкурентоспроможна заробітна плата та премії; доплати за нічні зміни, понаднормову роботу, роботу у складних умовах; соціальні пакети, страхування, додаткові пільги) та нематеріальне стимулювання (визнання досягнень, заохочення та кар’єрне зростання; професійний розвиток, участь у тренінгах, конференціях, обмін досвідом; покращення умов праці, зменшення рівня стресу та запобігання професійному вигоранню).

Важливим елементом мотивації є створення позитивного робочого середовища, що сприяє підвищенню ефективності роботи персоналу та його задоволеності.

Медичні працівники повинні постійно підвищувати свою кваліфікацію. У закладах охорони здоров’я проводяться тренінги, курси підвищення кваліфікації, стажування, внутрішнє навчання.

Методи навчання включають: лекції та семінари з новітніх методик лікування та діагностики; симуляційне навчання (тренування на муляжах та манекенах); наставництво та менторські програми для молодих спеціалістів.

Безперервний професійний розвиток забезпечує високу якість медичних послуг та підвищує рівень довіри пацієнтів.

Одна з ключових особливостей управління персоналом у ЗОЗ – необхідність чіткої координації між різними відділеннями та фахівцями.

Основними принципами ефективної організації роботи є:

– Гнучке планування робочих змін – забезпечення безперервності медичної допомоги, врахування потреб персоналу.

– Цифровізація процесів – використання електронних медичних записів, автоматизація документообігу, телемедицина.

– Ефективна комунікація – регулярні наради, чітке розподілення обов’язків, створення сприятливого середовища для взаємодії між лікарями, медсестрами та адміністрацією.

Хороша комунікація в колективі сприяє покращенню якості медичних послуг та мінімізує ризики помилок.

Щоб забезпечити високу якість медичних послуг, керівництво закладу охорони здоров’я повинно регулярно оцінювати ефективність роботи персоналу.

Для цього використовують такі методи:

– КРІ (ключові показники ефективності) – кількість прийнятих пацієнтів, рівень задоволеності пацієнтів, дотримання протоколів лікування.

– Оцінка якості надання послуг – моніторинг результатів лікування, аналіз скарг і побажань пацієнтів.

– Атестація персоналу – регулярне оцінювання знань та навичок лікарів та медичних працівників.

Однак, розвиток медичних кадрів супроводжується численними викликами, серед яких нестача фахівців, виїзд лікарів за кордон, низький рівень фінансування та відсутність мотивації до професійного зростання.

Основними викликами у розвитку кадрового потенціалу є:

1. Дефіцит кваліфікованих кадрів – відтік медичних працівників за кордон та недостатня кількість молодих спеціалістів у галузі.

2. Проблеми мотивації та оплати праці – низький рівень заробітної плати та відсутність ефективних механізмів стимулювання.

3. Нерівномірний розподіл медичних кадрів – брак фахівців у сільській місцевості та перевантаженість лікарів у великих містах.

4. Необхідність постійного навчання – швидкий розвиток медичних технологій вимагає регулярного підвищення кваліфікації медичного персоналу.

Розвиток кадрового потенціалу в медичних закладах є надзвичайно важливим, проте він супроводжується значними викликами. Дефіцит кадрів, низький рівень зарплат, професійне вигорання та недостатня цифровізація – ключові проблеми, що потребують комплексного вирішення.

Для ефективного функціонування закладів охорони здоров’я необхідно впроваджувати комплексні стратегії розвитку кадрового потенціалу. Основні напрями цих стратегій включають підготовку, мотивацію, утримання персоналу та управління кар’єрним зростанням (табл. 1).

Таблиця 1

Стратегії розвитку кадрового потенціалу

Напрямок	Зміст
1. Навчання та професійний розвиток	✓ Впровадження програм безперервного професійного розвитку (Continuous Medical Education – CME). ✓ Організація стажувань та обмін досвідом з міжнародними партнерами.

	✓ Використання цифрових технологій у навчальному процесі (онлайн-курси, вебінари, симуляційне навчання).
2. Підвищення мотивації та стимулювання персоналу	✓ Запровадження прозорої системи оплати праці з урахуванням результативності роботи. ✓ Надання додаткових соціальних гарантій (страхування, програми лояльності, корпоративні бонуси). ✓ Впровадження системи нематеріального стимулювання (кар'єрне зростання, професійне визнання, участь у наукових дослідженнях).
3. Оптимізація кадрової політики	✓ Розробка стратегічних планів кадрового забезпечення з урахуванням потреб конкретного регіону. ✓ Запровадження програм підтримки молодих спеціалістів (стипендії, пільгові умови працевлаштування). ✓ Використання сучасних методів управління персоналом, включаючи HR-аналітику та прогнозування кадрових потреб.
4. Використання цифрових технологій у кадровому менеджменті	✓ Автоматизація процесів управління персоналом (електронні системи обліку кадрів, HR-аналітика). ✓ Впровадження дистанційних форм навчання та атестації медичних працівників. ✓ Використання телемедицини для забезпечення професійної підтримки фахівців у віддалених регіонах.

Джерело: розроблено авторами

Таким чином, розвиток кадрового потенціалу в закладах охорони здоров'я є важливою складовою підвищення ефективності медичної галузі. Реалізація стратегій професійного розвитку, мотивації та цифровізації управління персоналом дозволить покращити якість медичних послуг, зменшити кадровий дефіцит і створити сприятливі умови для роботи медичних працівників.

Список використаних джерел

1. Головчук Ю.О., Галаченко О.О., Палагнюк Г.О., Трет'яков М.С. Стратегії менеджменту для впровадження цифрових технологій у сфері охорони здоров'я. *Ефективна економіка*. 2025. № 1. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/5527/5582>.
2. Головчук Ю.О., Ночвіна О.А., Галаченко О.О., Дибчук Л.В., Мазур Г.М. Кадровий менеджмент та стратегічне планування у сфері охорони здоров'я в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 1. С. 44-52
3. Граціотова Г.О., Ясіновська М.О. Управління персоналом та підвищення кадрового потенціалу закладів охорони здоров'я/ України в умовах Європейської інтеграції. *Економіка: реалії часу. Науковий журнал*. 2020. № 6 (52). С. 25-34.
4. Колісниченко Н. Сучасні зарубіжні практики управління розвитком кадрового потенціалу сфери охорони здоров'я. *Науковий вісник: Державне управління*. 2023. № 1 (13). С. 42-53. [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-1\(13\)-42-53](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-1(13)-42-53).
5. Остапчук Т.П., Бірюченко С.Ю., Лебединець Л.Є., Палій О.В., Случич Н.В. Мотивація персоналу при формуванні та розвитку кадрового потенціалу закладів охорони здоров'я України. *Бізнес-Інформ*. 2021. № 11. С. 439-446.

В.С. Макаренко, студентка

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, м. Харків, Україна **СУЧАСНІ МАРКЕТИНГОВІ ІНСТРУМЕНТИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ** **ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Сучасні умови глобалізації та інтеграції України до Європейського Союзу підкреслюють важливість маркетингової діяльності як фактора конкурентоспроможності підприємств харчової галузі. Зростання попиту на екологічні продукти (на 18% за 2022–2024 роки) та онлайн-доставку (на 25% щорічно за той же період) за даними Euromonitor International [1] відображає зміну споживчих уподобань у бік якості, зручності та сталості. Водночас воєнний стан і економічна нестабільність ускладнюють логістику й підвищують витрати, що вимагає від підприємств ефективних маркетингових інструментів для утримання конкурентних позицій і підготовки до післявоєнного відновлення. У контексті євроінтеграції адаптація європейських маркетингових практик стає стратегічно важливою для українських компаній.

Метою дослідження є виокремлення сучасних маркетингових інструментів підвищення конкурентоспроможності підприємств харчової галузі України з урахуванням європейського досвіду. Дослідження спирається на аналіз наукових праць, зокрема концепції активізації маркетингової поведінки на онлайн-ринку Л.В. Капінус [2], яка акцентує на споживчоорієнтованому підході та цифрових технологіях.

Харчова галузь України є ключовою для економіки: за даними Державної служби статистики України, у 2023 році її частка у ВВП склала 12% [3]. Проте конкуренція на внутрішньому та зовнішньому ринках вимагає від підприємств переходу до інноваційних маркетингових стратегій. Аналіз літератури показує, що конкурентоспроможність залежить від здатності адаптуватися до цифрових трендів і споживчих потреб. Л.В.

Scientific editing:

Doctor of Economic Sciences, Professor I.V. Taranenko
Doctor of Economic Sciences, Associate Professor A.D. Mostova

Наукове редагування:

доктор економічних наук, професор І.В. Тараненко
доктор економічних наук, доцент А.Д. Мостова

Proceedings of the International Research Conference “EU Strategies for Competitiveness, Growth and Prosperity:
Strategic Management of Competitiveness in the Context of European Integration Processes”

Alfred Nobel University Dnipro,

March 19, 2025.

(in English and Ukrainian)

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Стратегії ЄС щодо конкурентоспроможності,
зростання та добробуту: Стратегічне управління конкурентоспроможністю в контексті євроінтеграційних
процесів»

Університет імені Альфреда Нобеля, Дніпро.

19 березня 2025 р.

(англійською та українською мовами)